19:89

19:89

Ole Ditlev Nielsen

Forlaget 20 Skridt

Copyright © 2026 Ole Ditlev Nielsen og Forlaget 20 Skridt.
Alle rettigheder forbeholdes. Kopiering af denne bog må kun foretages af virksomheder, institutioner og andre, der har indgået aftale med Copy-Dan Tekst & Node, og udelukkende inden for aftalens rammer. Eneste undtagelse herfra er korte uddrag og citater til brug i anmeldelser. www.20skridt.dk

Forlagsredaktion og korrektur: Katrine Bruun og Forlaget 20 Skridt.
Første udgave, 1. oplag.
Grafisk tilrettelæggelse: Grafisk Service v. Books on Demand og BookDesignTemplates.
Omslagsfoto: Emilie Haut.

Forlag: Forlaget 20 Skridt, Richard Mortensens Vej 150, 2300 København S, forlag@20skridt.dk

Tryk: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hamborg, Tyskland
ISBN 978-87-94499-10-1

Af samme forfatter:

Om at undervise – 20 skridt til at blive en bedre lærer (2013).
Om at leve – 20 skridt til mere overskud og mindre stress (2014).
Forandringspædagogik (2014).
Undervisningsdifferentiering – 20 skridt til at møde dine elever (2015).
Slow living – sænk tempoet og lev et liv med mening (2018).
Det fremmede og det kendte – Rejser 1990-2019 (2019).
Livseksperimenter – en ukonventionel guide til et frit og kreativt liv (2020).
100 ideer til ChatGPT som personlig coach (2024).
Skriv – sådan bliver du forfatter (2026).

Med Martin Lasse Hansen Sieben:
20 skridt til bedre lærersamarbejde (2016).

Med Michael Koch:
Taknemmelighedsdagbog – 100 dage til indre ro (2025).

INDHOLD

FORTIDSMANDEN 9
SPOR 25
FORTIET 45
OPTAGET 63
NOVEMBERBARN 83
19:89 117
RADIOFREKVENS 155
DAGBOGEN 181
SEPTEMBERSØNDAG 201

FORTIDSMANDEN

Sidste gang Simon Bjerg åbnede den brune dør til sin mors hus, var en morgen i april, hvor tågen hang lavt over fjorden. Han havde ikke været i byen siden bisættelsen i november året før. Der var han gået direkte fra rutebilstationen til Gammel Haderslev Kirke og siden til kaffen, kringlen og de grå ansigter ved det efterfølgende arrangement på Hotel Norden. Simon havde ikke kendt halvdelen, talt med endnu færre, og han nåede et tog fra Vojens, så han var tilbage i København samme aften.

Nu var han der igen, trak håndbremsen og trådte ud på fliserne i indkørslen, der føltes rådden og fugtig. Han var startet tidligt fra Amager, spiste morgenmad på Storebæltsfærgen, og over Fyn havde *Losing my Religion, Lygtemandens sang og Get Serious (Take No Crap)* kørt i bilradioen, afbrudt af de sædvanlige trafikmeldinger og Radioavisen, hvor de talte om Erik Ninn-Hansen og opløsningen af Warszawa-pagten. Han var fremme, og dagen var fuld af timer, der lå foran ham. Simon vidste, hvad han skulle bruge dem på. Huset var blevet solgt, og han skulle rydde det. Der var ikke andre end ham til at gøre det.

Alt stod, som det havde stået dengang. En rødstensvilla i et plan, der lå i udkanten af byen, lidt syd for fjorden i et glemt kvarter. Blommetræet i baghaven, hvor der engang havde hængt en gynge, var gået ud. Der var ikke gjort noget ved haven siden sidst. Ejendomsmægleren havde solgt huset alligevel. Hvem skulle også have fejet blade sammen og luget ukrudt? Men der var ingen tilbage til at gøre det, og han havde sit eget liv. Langt, langt fra Haderslev og fra den fortid, der ikke kunne gøres om.

Han satte nøglen i låsen og trådte ind, valgte bagdøren i det lille bryggers og ikke hoveddøren. Indenfor føltes luften som et af de helt tynde stykker

knækbrød, der brækker og smuldrer i munden, når man tager den første bid.

Huset var støvet, men ikke ubehageligt. Det føltes ikke forladt, mere som om det havde holdt vejret og ventet på ham. Han lagde tasken fra sig og åbnede alle vinduer. Lod kulden sive ind, mens han tændte for kaffemaskinen og satte sig ved det lille spisebord i køkkenet. Det var her, han havde spist havregryn om morgenen og frikadeller om aftenen gennem barndom og tidlig ungdom. Det var en tid, der var uigenkaldeligt forbi. Det var i orden, *forbi*. Der var ikke så meget, han savnede. Livet på Amager var bedre nu, om end ikke nødvendigvis nemt.

Mens han drak sin kaffe, fik Simon en fornemmelse, som han også havde haft i bilen tidligt i morges. At der var noget, der ventede på ham i dette hus. Måske ikke i fysisk forstand, ikke en genstand eller et stykke legetøj fra fortiden, men en tilstedeværelse, måske en *erkendelse*, en eller anden slags forklaring. Han slog tanken fra sig, måske var det bare hele situationen, måske minderne, der lå og lurede under de praktiske gøremål.

Lidt senere rejste han sig, skænkede sig et nyt krus kaffe og gik i gang. Han fandt de medbragte, sorte skraldesække frem, og det første, han gjorde, var at smide askebægrene ud. De var en påmindelse om de cigaretter, der havde taget livet af moren. 45 år, da lungekræften først blev opdaget, gik det hurtigt, under et år. På det tidspunkt havde de stort set ikke kontakt mere, men han havde nået at se hende et par gange, inden hun døde, tynd, indskrumpet og bange. Hun havde talt om Thomas, Simons tvillingebror, men uden nye hemmeligheder, uden nogen endelig forklaring. Det var bare sluttet, tidligere end for de fleste.

Simon brugte formiddagen på systematisk at gennemgå huset rum for rum. Det, der skulle smides ud, røg i skraldesækkene, og så havde han en papkasse, hvor han lagde de ting, han gerne ville have med hjem. De var ganske få, et par bøger af Steinbeck og Thorkild Hansen, lidt billeder og det beskedne sølvtøj. I telefonen havde han aftalt med en mand, der tog sig af dødsboer, at når Simon havde ryddet huset, ville manden komme i næste

uge, fjerne møblerne og betale Simon et lille beløb for dem. Mest var Simon bare glad for, at han ikke skulle gøre det selv. Ud på formiddagen havde han fyldt tilstrækkeligt mange sække til, at han kunne lægge bagsædet ned i bilen og køre på affaldsstationen med det første læs.

På vejen tilbage havde han købt ind til frokost i Favør, og han spiste et par rugbrødsmadder i køkkenet. Da han ville sætte en ny kande kaffe over, lagde han mærke til, at det brugte filter var smidt i skraldeposen. Kanden dryppede stadig lidt vand fra bunden, som om nogen lige havde sat den på plads. Det undrede ham. Han plejede altid at lade det stå, til han bryggede mere kaffe, og han huskede ikke, at han havde gjort det, inden han kørte på affaldsstationen. Men det måtte han selvfølgelig have gjort. Der var jo ikke andre i huset end ham, og måske var han alligevel mere påvirket af situationen, end han umiddelbart ville være ved. Han lavede en ny kande kaffe uden at tænke mere over det.

Derefter gik han i gang med loftet. Det var først ud på eftermiddagen, da han med hænder, der var sorte af støv og snavs, gik papkasserne igennem, at han fandt brevene. De lå i en af kasserne, gemt i en Hummelskotøjsæske. Alle brevene var foldet omhyggeligt, næsten pertentligt, de havde den samme håndskrift, sirlig og en anelse skrå, som ældre menneskers håndskrift ofte er. De var alle adresseret til Simons mor. Alle var underskrevet med initialerne *H.J.* Og næsten alle nævnte ham.

Simon satte sig med ryggen mod en af loftets stolper. Der var en lugt af gammelt træ, af støv og af noget hengemt deroppe. Han foldede et af brevene ud, det gav en svag knitren fra sig, som om det gjorde modstand, og det ønskede at gemme på noget. Håndskriften var skrå og tæt, selv om papiret ikke var linjeret, stod hver linje med præcis afstand til den næste, som parallelle jernbanespor, der var trukket med tålmodighed og et fast blik for retningen. Det var ikke dateret, men der var noget i både tone og indhold, der fik Simon til at tænke på slutningen af 1970'erne.

Brevet indledtes med *Dear Maria*. Der var ikke noget *Kære*, og midt i brevet stod et enkelt engelsk ord, som var det sluppet ud af en anden

sætning. Resten var formuleret på et korrekt, næsten indlært dansk med korte, abrupte sætninger. Initialerne *H.J.* sagde ikke Simon noget, men han fornemmede, at det var et menneske, der havde en klar intention med det, han gjorde.

Han læste de første linjer:

Jeg håber, at du og drengene har det godt. Jeg tænker stadig meget på jer og på det, der skete. Det er svært at forstå, at jeg stadig må skrive til jer fra skyggerne, men måske er det bedst sådan. Det glæder mig, at Simon trives. Du skriver, at han begynder at ligne ham – det gør mig både stolt, men også afraid. Du må være stærk i det, der kommer. Det må vi alle sammen.

Simon læste sætningen igen. *Begynder at ligne ham*. Hvem var *ham*? Hans far? Hans tvillingebror Thomas? Hvad var det, der var sket? Hvad var det, der ville komme? Var det det, der skete med Thomas? På den ene side var det tydeligt, at det var skrevet af en, der kendte Simons familie godt, men samtidig var det formuleret sådan, at det rejste flere spørgsmål, end det gav svar. Brevet havde ingen afsluttende hilsen, kun de faste initialer i nederste højre hjørne: *H.J.*

Han læste fire breve mere. Alle var skrevet med samme stemme, samme korte sætninger og næsten bevidst tvetydige formuleringer. Der var korte omtaler af Anker Jørgensen, af VM i Argentina og gidselkrisen i Iran, alt sammen markører for slutningen af 1970'erne. Simon og Thomas var født i 1971, så de havde været drenge dengang. Afsenderen spurgte ikke om noget, men nævnte detaljer, som indkøbet af familiens Tandberg TV, hessiantapetet i soveværelserne og et puslespil med 500 brikker, der forestillede løver på savannen i Afrika. Simon kunne huske puslespillet. Det var detaljer, der forudsatte et intimt kendskab til dette hus og til Simons familie. Han beskrev, takkede, virkede knyttet til et nærvær, der havde været der engang, men som af en eller anden grund ikke længere var muligt eller tilladt. Simon sad længe med æsken i skødet, mens eftermiddagslyset faldt skråt gennem loftets lille rude og tegnede skygger på trægulvet. Der var omkring 50 breve i alt, og han vidste, at han ville komme til at læse dem alle.

Navnet *H.J.* sagde ham ikke noget – hvem fanden var det? Han tænkte tilbage, fremkaldte ansigter og billeder fra barndommen for sit indre blik. Der var naboen Svend, som havde fuldskæg, røg pibe og var medlem af kommunistpartiet, Erik, en af hans mors kollegaer, der fra tid til anden kom forbi, mekanikeren fra H.P. Biler, der havde repareret deres lille VW Golf og drak kaffe i køkkenet. Ingen af dem passede med initialerne *H.J.*

Sidst på eftermiddagen gik han ned fra loftet med Hummel-æsken under armen. Han lagde den på sengen på det værelse, der engang havde været hans, men som hans mor havde indrettet som et anonymt gæsteværelse straks efter, han var flyttet. Der var noget ved brevene, der gjorde Simon urolig, men han havde også en fornemmelse af, at de var betydningsfulde, at de bar på en historie om familiens fortid. Måske om dem, der ikke var der mere, måske om noget andet. Brevene gav ham en vibrerende uro, som to ting, der ikke ville falde i hak.

Det var i det øjeblik, at han gik ud af værelset og ud i gangen, at han hørte den kraftige banken på døren.

Bank, bank, bank. Slagene var faste, rytmiske, men ikke aggressive. Det var som om nogen vidste, at han var der. Det gav bare ingen mening. Han havde aftalt med ejendomsmægleren, at han skulle rydde huset, men han havde ikke sagt noget om hvornår, det skulle bare gøres inden overtagelsesdatoen den 1. juni. De få venner fra gymnasietiden, han stadig havde kontakt med, var flyttet fra byen, så snart de kunne slippe afsted med det – akkurat som han selv havde gjort det.

Simons hjerte slog hurtigere, han stod stille i den mørke gang, overvejede at lade være med at åbne døren. Så lød det igen.

Bank, bank, bank.

Han trak vejret dybt og gik derefter mod entreen. Et øjeblik stod han med hånden på dørhåndtaget, som om han håbede på, at hvem i alverden det nu var, der stod og bankede på døren, ville forsvinde af sig selv. Det skete ikke. Da Simon åbnede døren, stod en mand på dørtrinet med en vis

afstand og uden at have noget truende over sig. Manden var der bare. Det virkede næsten som om han havde stået der længe.

Det var en ældre mand, slank af bygning, i en cottoncoat med bælte, fra dengang de var på mode i 1970'erne, og som så ud, som om han havde båret den dagligt siden. Manden var lavere end Simon, i underkanten af 1,80 og med et ansigt, der havde været regelmæssigt, hvis det ikke havde været for den skæve næse, der så ud som om den havde været brækket flere gange. Han havde en brun lædermappe i venstre hånd, og han gav et slidt udtryk fra sig, som en bil der havde kørt lidt for mange kilometer gennem årene. Undtagelsen var de stålblå øjne, der var intense og direkte fæstnede på Simons blik. Det mindede ham om noget, et flygtigt minde, men han kunne ikke placere det. Simon følte et ubehag, da den ældre mand rakte sin højre hånd frem for at hilse.

"Du må være Simon," sagde manden. Han talte ikke højt, men klart og tydeligt på et rigsdansk der afslørede, at han i hvert fald ikke kom fra byen. "Jeg beklager, at jeg kommer uanmeldt. Jeg forstyrrer vel ikke?"

Simon havde lyst til at svare, at manden faktisk forstyrrede, at Simon var i gang med en oprydning, som han gerne ville være alene om, og i øvrigt blive færdig med så hurtigt som muligt, så han kunne sætte sig ind i bilen og køre tilbage til København. Han havde håbet at nå den sidste færge over Storebælt, men han kunne godt se, at det blev mere og mere urealistisk, først de mærkelige breve og nu denne uventede forstyrrelse. "Jeg var faktisk i gang med noget, jeg helst skulle blive færdig med i dag. Måske kan du sige, hvad det drejer sig om?"

"Selvfølgelig." Manden nikkede, som for at vise forståelse og imødekommenhed, men de stålblå øjne borede sig fortsat ind i Simons. "Mit navn er Henrik Juhl. Jeg kendte din mor engang. Det er mange år siden, men jeg lærte hende godt at kende, virkelig godt om jeg så må sige."

Simon betragtede ham nærmere. Der var intet genkendeligt ved manden, ikke et strejf. Ud over initialerne som han før denne eftermiddag aldrig havde tænkt på, var der absolut intet, der fik klokker til at ringe.

”Det siger mig ikke noget. Jeg kan ikke huske, at min mor nogensinde har nævnt dig.”

”Det forstår jeg godt,” svarede Henrik Juhl. ”Det er heller ikke alting, man skal sige. Maria og jeg havde ikke kontakt i de senere år, men jeg tænkte, at... da jeg hørte, hun var død, og huset skulle ryddes... så tænkte jeg, at jeg ville give dig noget. Samtidig kan jeg forklare lidt.”

Manden virkede ikke farlig, han var høflig, og han insisterede ikke på noget. Alligevel mærkede Simon en modvilje, måske en trang til at beskytte sig mod det, der var på vej, som stod han på en strand og ville træde et par skridt tilbage for at undgå den bølge, der skyllede mod land. Der var noget urovækkende over denne Henrik Juhl, både hans måde at fastholde øjenkontakten på og hans måde at tale på. Det var, som om han *ventede* på, at noget ville blive sagt, noget han allerede kendte svaret på.

”Så kom indenfor et øjeblik,” sagde Simon og trådte til side. Manden nikkede igen og trådte indenfor, stille og naturligt, nærmest hjemmevant. Han stillede mappen på kommoden i birketræ og tog skoene af uden at blive bedt om det.

De gik ind i køkkenet, og Simon undlod at byde kaffe. Måske var det uhøfligt, men det føltes mere rigtigt sådan, jo hurtigere, at han kunne få denne Henrik Juhl ud af huset, jo bedre. Manden trak en stol ud, og satte sig ned, uden at se sig omkring. Han lagde lædermappen på bordet med voksdugen. Simon overvejede, om han skulle blive stående, men valgte så at sætte sig på den anden side af bordet.

”Jeg har boet i dette hus,” sagde Henrik Juhl. ”Jeg kender det, og det ligner sig selv.”

”Du kender det?”

”Ja, det var ikke så længe, nogle måneder i 1973. Jeg var her i byen i forbindelse med noget arbejde. Det var midlertidigt. Din mor lejede et værelse ud til mig. Der var oliekrise, og jeg havde ikke ret mange penge dengang. Ja, jeg boede faktisk på det værelse, der senere blev dit.”

Simon sagde ingenting, han ventede på at Henrik Juhl skulle fortsætte.

”Jeg var godt klar over, at der var to drenge, dig og Thomas. Jeg husker jer meget tydeligt, især jeres øjne. I havde de samme øjne, men ellers var I helt forskellige. Man skulle ikke have troet, at I var tvillinger.”

”Du kendte Thomas?”

”Ja, altså, han var jo en lille dreng dengang. Jeg kunne ikke *tale* med ham, men jeg kendte ham – og dig selvfølgelig – på den måde, som man nu kender små børn. Det glemmer man aldrig, men det kommer du først til at finde ud af senere i dit liv. Thomas var … ja, hvad skal man sige, mere *stille* end dig. Han var mere frygtsom, og det havde han jo sådan set også god grund til, som det senere skulle vise sig. Jeg kan selvfølgelig huske forkert, men det tror jeg nu ikke, at jeg gør.”

Henrik Juhl lagde hænderne på bordet. Der var ingen ringe på fingrene. De var lange og let knoklede, leverpletter farvede de to håndrygge, højre hånd rystede let – en dirren, der både kunne betyde nervøsitet eller fysisk sygdom. Han sad roligt ved bordet. Det virkede som om tid og tålmodighed var to ting, han havde ubegrænsede ressourcer af. Simon bemærkede, at de stålblå øjne ikke længere var fæstnede på Simons blik, men nu oftere og oftere gled over på den brune lædermappe, der lå mellem dem på bordet. Der var noget afventende i den ældre mands kropssprog. Simon fik det indtryk, at mappen indeholdt et materiale, der både måtte og ikke måtte åbnes. Til sidst lagde Henrik Juhl en af de leverplettede hænder ovenpå den. Det var en let berøring, men den markerede et skifte, og Simon fik en fornemmelse af, at temperaturen i køkkenet faldt et par grader. Han bed et par gange i sin pegefingernegl.

”Jeg har taget noget med,” sagde Henrik Juhl stille, men bestemt. ”Det var min tanke, at denne version af historien skulle dø med mig og Maria, men det føles forkert nu. Faktisk vil jeg sige, at du har krav på at kende indholdet i den her mappe.”

Simon nikkede langsomt, men han sagde ikke noget. Hvad skulle han også sige? Kunne han stadig nå at sige fra? Sige *nej tak, jeg vil faktisk helst ikke vide, hvad der ligger i den mappe. Jeg er tilfreds med mit liv, som det er nu, jeg er kommet væk fra alt det her, og jeg har ikke behov for, at der bliver*

rusket op i fortiden. Der var noget i formuleringen *mig og Maria*, der irriterede ham. Den antydede en fortrolighed, som der ikke var belæg for. Denne gamle mand var ikke Simons far, han var *ikke* en ven af familien. Hvis han havde været det, ville han være kommet i dette hus i løbet af alle de år, Simon havde boet i det. Han huskede ikke et besøg, ikke et eneste.

Men han forblev tavs. I stedet blev han siddende og lod denne person fra fortiden tage sit næste træk.

Det træk blev, at Henrik Juhl åbnede mappen. Den let rystende højrehånd åbnede den gammeldags knaplukning, mens han med venstre hånd trak en række papirer ud, der lå beskyttet i et plastikchartek. Det var en blanding af tynde dokumenter – kuverter, fotografier, og hvad der lignede journalpapirer fra et hospital eller en læge. Til sidst tog Henrik Juhl en enkelt kuvert op og lagde den på bordet foran Simon.

"Du var for lille til at huske det, men der skete noget dengang, noget *alvorligt*. Jeg kommer ikke til at give dig hele historien, for det er ikke kun min historie, og det tilkommer ikke mig at fortælle det hele. Men det, som du absolut bør vide, er, at det, du ved – eller skal vi sige det, du *tror*, du ved – om din bror Thomas ikke er hele sandheden."

Simon betragtede længe kuverten. Han sagde stadig ikke noget, og stilheden bevægede sig ligesom op under loftet i køkkenet, den hang i luften sammen med alt det andet, der var usagt. Kuverten var gulnet, flosset i kanterne, og der var ikke noget navn eller adresse på. Henrik Juhl skubbede den over mod Simon, der lod en hånd hvile på den et øjeblik, som skulle han lige trække vejret en ekstra gang og samle mod til sig. Mon det ville være bedre at lade den ligge? Fortsætte med oprydningen, komme ud af denne situation, ud af dette hus, ud af denne by. Ikke tænke på Thomas, som han havde leget *med*, men lige så ofte leget *ved siden* af, hvis man kunne sige det sådan. Efter nogle sekunder, der føltes som meget mere, trak han indholdet ud: et gammelt fotografi, sort-hvidt, med to små drenge i forgrunden. De sad i en have – det lignede baghaven, der hørte til dette hus, men Simon kunne ikke være sikker. Uden farver forekom det hele så udvisket, tvetydigt. Den ene dreng smilede skævt, den anden havde hovedet en anelse på skrå, med et

udtryk, der forekom fjernt, som var den anden dreng på én gang til stede og meget langt væk. Det *kunne* være Simon og Thomas, men Simon følte sig ikke overbevist.

"Er det os? Er det mig og Thomas?" spurgte Simon, uden at tage øjnene fra billedet.

"Ja," sagde Henrik Juhl. "Men det er ikke den Thomas, du husker – eller som du blev fortalt, du skulle huske."

Simon så op og kiggede ind i den ældre mands stålblå øjne.

"Din mor sagde altid, at I var enæggede, og det var I også – genetisk. Men personligheden... den var anderledes fra starten. Der var noget med Thomas. Det var der hele tiden."

Henrik Juhl åbnede mappen igen og tog et nyt dokument frem. Det var en kopi af en lægejournal fra Rigshospitalet i København. Datoen var stemplet, ikke skrevet, og tallene var trykt så svagt, at kun de tre første stod klart. Nederst på siden var et notat med fed skrift: *"Tilbøjelighed til dissociation. Viser tegn på hallucinationer og intense vredesudbrud."* I højre margen havde nogen tilføjet to skrå, parallelle streger.

Simon mærkede det som et slag i maven. Han havde altid fået at vide, at Thomas døde i en ulykke – et fald fra blommetræet i baghaven, en varm dag i juni, brækket nakke. De havde været seks år. Simon huskede glimt fra begravelsen, den hvide barnekiste, de sortklædte voksne, stilheden inden gudstjenesten, orglet i Gammel Haderslev Kirke. Men selve ulykken huskede han ikke, ikke engang dagen, ikke hvordan han havde fået beskeden. Nogen måtte jo have givet ham beskeden, fortalt ham, at Thomas var død.

"Din mor beskyttede jer begge," fortsatte han. "Det gjorde hun, så godt hun kunne. Hun gjorde det på sin egen måde og ud fra de bedste intentioner. Men der er tidspunkter, hvor intentioner ikke er nok, og hvor sandheden lægger sig som en skygge, der bliver så mørk og kraftig, at man ikke længere kan se den. Jeg ved ikke præcis, hvad der skete i årene efter, jeg rejste, men jeg har min mistanke. Jeg tror ikke, Thomas døde, som du har fået det fortalt. Har du tænkt på, hvordan han fik det ar på kinden? Sandheden er

ikke altid, som den ser ud. Den kan folde sig i andre retninger. Du kan selv studere disse dokumenter og ud fra dem drage dine egne konklusioner."

Med hænder, der var fugtige af sved, lagde Simon journalen på bordet. Han mærkede en stærk modstand, måske var det vrede, men samtidig var der noget, der begyndte at falde på plads. Det var som om han i årevis havde manglet den sidste brik i et puslespil, og nu havde han fundet brikken, og det var tid til at få den til at passe med det samlede billede.

Henrik Juhl foldede hænderne foran sig. Han gav indtryk af at have hele dagen til rådighed, at hans eneste livsformål var at give Simon disse papirer. Der opstod en tavshed, og selvom Simon godt vidste, at det var hans tur til at sige noget, lod han være. Han stirrede på journalen, der lå foran ham, som var det den, der skulle forklare det hele. Situationen føltes som lyden af et ustemt instrument, noget var grundlæggende forkert.

"Du siger, det ikke er hele sandheden," sagde han endelig. "Men hvis det heller ikke er hele sandheden, hvad mener du så, der skete?"

Henrik Juhl sad et øjeblik, fortsat med de knoklede, leverplettede hænder foldet. Hans udtryk var blevet mere fjernt nu, den stålblå stirren var taget af. Han trak vejret dybt, rejste sig og gik over til køkkenvinduet. Der stod han nogle sekunder og kiggede ud på baghaven, hvor blommetræets skelet stod knudret og dødt. Det måtte være gået ud i løbet af de seneste år, grenene rakte op mod den tågede himmel som bøjede fingre.

"Der er ting, jeg ikke *kan* sige," sagde han, mere til vinduet og til blommetræet end til Simon. "Der er ting, jeg ikke *bør* sige. Der er ting, som jeg bare ville glemme. Til en vis grad er det lykkedes for mig. Det var anderledes dengang. Vi troede, at vi kunne skjule det farlige. At det gik væk, hvis vi ikke talte om det, eller hvis der blev givet tilstrækkeligt med medicin. Du ved, man spiser en pille, og så tror man, at det går væk. Selv havde jeg ikke ret mange aftener i 70'erne, hvor jeg ikke tog en mogadon for at falde i søvn. Der var ikke et sprog for det, ikke på den måde, der er i dag."

Han vendte sig mod Simon. Hans udtryk var mere mat nu. Det skulle ikke kunne lade sig gøre, men han så mærkbart ældre ud, end da han for mindre end en time siden havde stået uden for døren og banket på.

”Men *noget* skete,” fortsatte han. ”Der skete noget med din familie, noget der ændrede Maria for altid, og som har sat tonen for dit liv. Hvis du har mod på det, kan du selv stykke det sammen. Du har noget af materialet her. Ikke det hele, men det meste og mere end nok til at forstå konturerne af det, der skete, og hvilke konsekvenser det fik.” Henrik Juhl holdt en pause og betragtede Simon. ”Du er voksen nu. Med dit liv i København er du blevet … præcis, som jeg havde forestillet mig, du ville blive.”

Simon rejste sig, begyndte at gå frem og tilbage i det lille køkken. Selvom han kun var festryger, følte han en stærk trang til en cigaret, et sug af en rød Prince ville hjælpe lige nu. Der lød et smæld, hver gang han tog et skridt, og trægulvet knirkede under hans fødder. Det havde det altid gjort, men nu var det en knirken, der lød anderledes, som en protest eller et opråb. Hvordan kunne Henrik Juhl vide, at han boede i København i dag?

”Hvis det ikke var en ulykke,” sagde han. ”Hvis det, de sagde om Thomas og faldulykken, ikke var sandt – hvorfor skulle jeg så tro på noget som helst? Hvorfor skal jeg tro på dig?”

Den ældre mand nikkede langsomt, rynkerne i hans ansigt var mere markerede nu.

”Det skal du heller ikke. Papirerne ligger der, du kan undersøge dem, hvis du vil. Jeg er her ikke for at overbevise dig. Det kan jeg ikke, men jeg kan åbne en dør for dig. En dør, som du måske ikke engang vidste eksisterede.”

Han tog lædermappen og lagde uden at sige noget resten af dokumenterne på bordet. Billeder, et par gamle regninger, en udskrift af noget, der lignede en udtalelse fra en skolepsykolog, en børnetegning, farvelagt med børnehånd, der forestillede en mand uden ansigt, omgivet af røde streger, et officielt udseende brev med Haderslev Kommunes byvåben påtrykt – ud af øjenkrogen kunne Simon se, at det handlede om en voldssag.

”Det her skal du have,” sagde han.

Simon rørte ikke noget af det, ikke engang tegningen.

”Og hvis jeg ikke vil?”

”Så lader du det bare ligge. Så går jeg, og du glemmer, at jeg var her. Det er dit valg, og det … det har det hele tiden været.”

Der blev igen stille mellem dem. Det var ikke den slags stilhed, der er tryg og beroligende, men mere som en anspændt venten, øjeblikket før en sanger siger *1-2-3-4*, og trommeslageren derefter slår det første slag. Henrik Juhl tog sin cottoncoat på, knappede den langsomt og spændte bæltet. Han så tyndere ud nu. Simon fulgte ham ud i gangen, klar til at tage afsked, men da han kom til døren, standsede han op, ikke tøvende, men beslutsomt.

"Simon..."

Simon så ind i de stålblå øjne for sidste gang.

"Det er ikke sikkert, du finder svar, hvis du undersøger materialet. Jeg garanterer ikke noget. Men jeg lover, det er endnu mindre sikkert, at du kan leve med *ikke* at vide, hvad der skete. Husk, at der er ting, der ikke forsvinder, selvom man tror, de er væk."

Så gik han, stille ud ad indkørslen, ind i tågen, der fortsat lå over byen.

Simon lukkede hoveddøren. Låsen gav et suk fra sig, da han drejede nøglen om. Han var alene i huset igen. Det stod tavst tilbage. Der var ingen lyde, ingen fodtrin, ingen trafik fra vejen, men det var som om Henrik Juhls stemme stadig lå over rummene, især i køkkenet. På bordet lå lædermappen med dens billeder og forskellige dokumenter. Simon var fristet af at sætte sig ned, fordybe sig i materialet, søge sandheden med det samme, men der var også noget i ham, der fik ham til at holde sig tilbage. Det var vigtigt, at han tænkte sig om. Han var jo kommet *væk*. Væk fra dette hus, væk fra denne by, *væk* fra fortiden. Det havde ikke været nemt, og ville han virkelig risikere, at det hele skulle komme tilbage? På baggrund af nogle papirer, som en underlig gammel mand var kommet brasende med. Kunne han overhovedet verificere dem – de kunne jo være falsknerier? Men så igen, hvorfor i alverden skulle Henrik Juhl komme og forstyrre ham med falske dokumenter? Og der var brevene, dem i æsken, der alle var underskrevet med *H.J.* Det var først nu, Simon kom til at tænke på brevene. Hvorfor havde han ikke spurgt Henrik Juhl om dem? Mon de var nøglen til mysteriet?

Jo mere Simon tænkte over det, jo mere forvirret var han, men han traf også en beslutning. Han samlede dokumenterne og lagde dem tilbage i lædermappen, lynede den og lovede sig selv at tage den med tilbage til København. Så tog han æsken med breve og lagde den ved siden af. Der lå de sammen, som et spor fra Simons og familiens fortid – eller som det rene ingenting.

Derefter gav han sig til at fortsætte oprydningen. Han fandt sin walkman frem, satte et kassettebånd med U2 i den, *The Joshua Tree*. Musik og hårdt fysisk arbejde havde altid hjulpet ham. Det fik tankerne væk, og i et stadigt højere tempo fik han ryddet op, fjernet, lagt i flyttekasser og affaldsposer, samlede det hele og kørte ud med skraldet sent på aftenen. Klokken var langt over midnat, før han var færdig, og til sidst trak han en plaid over sig og lagde sig til at sove. Det blev til en urolig søvn med drømme om stålblå øjne, leverplettede hænder og stemmer, der igen og igen gentog *du kender ikke sandheden*.

Næste morgen vågnede Simon, da lyset faldt ind gennem gardinerne. Tågen var lettet, og en bleg aprilsol lå over huset. Han gik ud i køkkenet, satte vand over til kaffe, og det var først, da han satte sig ved køkkenbordet, at han opdagede det.

Lædermappen var væk.

Æsken med brevene lå midt på bordet, hvor han havde lagt den, men mappen var der ikke. Først frøs han i bevægelsen, så begyndte pulsen at stige. Alle døre havde været låst, alle vinduer lukkede, der kunne umuligt have været nogen inde i huset, og han var sikker på, at han ikke havde flyttet mappen, efter han havde lagt den på bordet. Alligevel for han op og gav sig til at lede alle vegne. Først i køkkenet, så i de øvrige værelser, til sidst på loftet og i bilen. Han tjekkede sin rejsetaske, åbnede de skuffer og skabe, han havde tømt dagen før. Han løftede på gulvtæpper, skubbede møbler til side. Det gjorde ingen forskel. Det var som om mappen aldrig havde været der.

Efter en time på den måde gav han op. Han vendte tilbage til køkkenet, satte sig på en stol og lod fingrene glide hen over voksdugen med

kløverbladene. Der var ingen spor, hverken af Henrik Juhl eller af det, han havde haft med. Ingen navne, ingen telefonnumre, ingen kvitteringer. Der var kun det, som Simon kunne huske om Henrik Juhls besøg, og allerede nu føltes det usikkert. Det forekom tåget og fjernt. Var det hele noget, han havde forestillet sig? En hallucination fremkaldt af støvet, minderne og sorgen?

Simon gik en sidste runde i huset, men det gjorde ingen forskel. Så gik han ud af huset, dobbelttjekkede at alle døre var låst, og lagde nøglen i postkassen, som han havde aftalt med ejendomsmægleren. Bilen stod, hvor han havde parkeret den dagen før. Han satte sig ind på førersædet, lagde hænderne på rattet og sad et øjeblik uden at dreje nøglen. Handskerummet stod en anelse på klem. Han rakte ud og åbnede det for at finde en pakke Sorbits. Inde i det, oven på instruktionsbogen og en æske servietter fra en tankstation, lå lædermappen.

Han stirrede på den. Et øjeblik overvejede han at lade den ligge, lukke lågen og køre. I stedet løftede han mappen op. Den var tungere, end han huskede, som om der var blevet lagt noget til, mens han havde været i huset. Oven på den lå et enkelt stykke papir. Det var ikke noget officielt dokument, ikke noget med stempel eller underskrift, ikke et fotografi. Bare et foldet ark, skrevet i den samme skrå håndskrift som brevene. Der stod kun en enkelt, kort sætning:

"Du ligner ham mere, end du aner."

Simon foldede papiret sammen, og puttede det i cowboyjakkens inderlomme. Henrik Juhls sætning fra køkkenet kom tilbage til ham: at der var ting, der ikke forsvandt, selv om man troede, de var væk. Han lod lædermappen ligge på sædet ved siden af ham. Noget var forandret, da han kørte ud af byen og så Haderslev forsvinde i bakspejlet. Da han drejede ind på motorvejen, der skulle føre ham over Fyn og Storebælt og tilbage til København, satte han bilen i gear. Det var tid til at køre ind i et nyt årti og et liv, han endnu ikke kendte.

FORTSÆTTELSEN

Otte fortællinger mere

Du har netop læst den første af ni forbundne fortællinger. De otte øvrige følger Simon Bjerg gennem resten af årtiet — og gennem det, Henrik Juhl efterlod i handskerummet.

RESTEN AF 19:89

SPOR
FORTIET
OPTAGET
NOVEMBERBARN
19:89
RADIOFREKVENS
DAGBOGEN
SEPTEMBERSØNDAG

„Ekstremt velskrevet og den bedste tids- og personbeskrivelse, jeg har læst i umindelige tider."

Asser Amdisen, vært på Kampen om historien, DR

Bestil et signeret eksemplar

Udkommer 19. november 2026
279 kr. inkl. fragt — sendes signeret fra forlaget

roman-1989.lovable.app

Forlaget 20 Skridt · 20skridt.dk